

ЗАКОН О КУЛТУРИ

(Сл. гласник РС бр. 72/09, 13/16)

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом утврђује се општи интерес у култури, начин остваривања општег интереса у култури и обављање културних делатности, права, обавезе и одговорности Републике Србије, аутономних покрајина и општина, градова и града Београда (у даљем тексту: јединица локалне самоуправе) у култури, као и услови за деловање свих субјеката у култури.

Појединачне области културе, регулисаће се посебним законима.

Члан 2.

Термини којима су у овом закону означени положаји, професије, односно занимања, изражени у граматичком мушком роду, подразумевају природни мушки и женски род лица на које се односе.

Начела културног развоја

Члан 3.

Република Србија стара се о остваривању општег интереса у култури и о спровођењу културне политике као скупа циљева и мера подстицања културног развоја који се заснива на следећим начелима:

- 1) очување културног и историјског наслеђа;
- 2) слобода изражавања у културном и уметничком стваралаштву;
- 3) подстицање културног и уметничког стваралаштва;
- 4) отвореност и доступност културних садржаја;
- 5) уважавање културних и демократских вредности локалне, регионалне, националне, европске и светске традиције и културне разноликости и интеркултурног дијалога;
- 6) интегрисање културног развоја у социо-економски и политички дугорочни развој демократског друштва;
- 7) демократичност културне политике;
- 8) равноправност субјеката у оснивању установа и других правних лица у култури и равноправност у раду свих установа и других субјеката у култури;

9) децентрализација у одлучивању, организовању и финансирању културних делатности у складу са културном политиком;

10) аутономија субјеката у култури;

11) подстицање одрживог развоја културне средине као интегралног дела животне средине.

Члан 4.

Аутономна покрајина стара се о спровођењу културне политике на својој територији и уређује питања од покрајинског значаја у области културе, у оквиру права и обавеза утврђених Уставом и законом.

Јединица локалне самоуправе стара се о задовољавању потреба грађана у култури на својој територији и уређује поједина питања од интереса за своје грађане, као и начин њиховог остваривања, у оквиру права и обавеза утврђених Уставом и законом.

Члан 5.

Национални савети националних мањина старају се о спровођењу културне политике националне мањине и, у складу са законом, учествују у процесу одлучивања или сами одлучују о појединим питањима везаним за своју културу, оснивају установе културе и друга правна лица у култури.

Општи интерес у култури

Члан 6.

Општи интерес у култури обухвата:

- 1) стварање могућности за интензиван **континуиран** и усклађен културни развој;
- 2) **стварање услова за развој и подстицање савременог културног и уметничког стваралаштва;**
- 3) **откривање, прикупљање, истраживање, документовање, проучавање, вредновање, заштиту, очување, представљање, интерпретацију, коришћење и управљање културним наслеђем;**
- 4) финансирање текућих расхода и издатака и остваривање програма установа културе чији је оснивач Република Србија;
- 5) програме и пројекте установа културе, удружења у култури и других субјеката у култури који својим квалитетом доприносе развоју културе и уметности;
- 6) откривање, стварање, проучавање, очување и представљање српске културе и културе националних мањина у Републици Србији;
- 7) обезбеђивање услова за доступност културног наслеђа јавности;
- 7а) **обезбеђивање услова за доступност културних садржаја;**
- 8) истраживање, очување и коришћење добара од посебног значаја за културу и историју српског народа, која се налазе ван територије Републике Србије;
- 9) подстицање и помагање културних израза који су резултат креативности појединаца, група и друштава Срба у иностранству;

- 10) подстицање, унапређење и стварање услова за развој међународне културне сарадње;
- 10а) стварање услова за слободан проток и размену културних израза и садржаја;**
- 10б) подстицање иновативности и креативности у култури;**
- 11) подстицање стручних и научних истраживања у култури;
- 12) **спровођење** и унапређивање едукације у области културе;
- 13) подстицање примене нових технологија у култури и дигитализације;
- 13а) подстицање процеса дигитализације и развоја дигиталне истраживачке инфраструктуре у области заштите културног наслеђа и уметности;**
- 14) изградња јединственог библиотечко-информационог система и матичне функције у библиотечкој делатности;
- 15) **изградња и унапређење јединственог информационог система у области заштите културног наслеђа;**
- 15а) изградња и унапређење мреже установа у области заштите културног наслеђа;**
- 16) подстицање младих талената у области културног и уметничког стваралаштва;
- 17) стварање услова за подстицање самосталног културног и уметничког стваралаштва;
- 18) подстицање аматерског културног и уметничког стваралаштва;
- 19) подстицање дечијег стваралаштва и стваралаштва за децу и младе у култури;
- 20) подстицање културног и уметничког стваралаштва особа са инвалидитетом и доступности свих културних садржаја особама са инвалидитетом;
- 21) **регулисање и подстицање тржишта уметничких дела, спонзорисања, меценарства и донаторства у култури;**
- 21а) подстицање развоја креативних индустрија;**
- 21б) подстицање културног и уметничког стваралаштва друштвено осетљивих група;**
- 21в) подстицање међуресорне сарадње институција културе са релевантним чиниоцима из других области (туризам, наука, економија и т.сл.);**
- 22) друга питања утврђена законом као општи интерес у области културе.
- Средства за остваривање општег интереса у култури обезбеђују се у буџету Републике Србије , **аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.**

Члан 7.

Аутономна покрајина, у циљу спровођења културне политике на својој територији, у оквиру права и обавеза утврђених Уставом и законом, а у складу са Стратегијом развоја културе Републике Србије (у даљем тексту: Стратегија), доноси програм развоја културе за који се средства за финансирање обезбеђују у буџету аутономне покрајине.

Јединица локалне самоуправе, у циљу старања о задовољавању потреба грађана у култури на својој територији, доноси план развоја културе у складу са законом и Стратегијом, а за који се средства за финансирање обезбеђују у буџету јединице локалне самоуправе.

Културна делатност и области културне делатности

Члан 8.

Културном делатношћу, у смислу овог закона, сматрају се послови нарочито у следећим областима:

- 1) књижевност (стваралаштво, преводилаштво);**
- 2) музика (стваралаштво, продукција, интерпретација);**
- 3) ликовне, примењене, визуелне уметности, дизајн и архитектура;**
- 4) позоришна уметност (стваралаштво, продукција и интерпретација);**
- 5) уметничка игра - класичан балет, народна игра, савремена игра (стваралаштво, продукција и интерпретација);**
- 6) филмска уметност и остало аудио-визуелно стваралаштво;**
- 7) дигитално стваралаштво и мултимедији;**
- 8) остала извођења културних програма и културних садржаја (мјузикл, циркус, пантомима, улична уметност и сл.);**
- 9) откривање, прикупљање, истраживање, документовање, проучавање, вредновање, заштита, очување, представљање, интерпретација, коришћење и управљање културним наслеђем;**
- 10) библиотечко-информационе делатности;**
- 11) научноистраживачке и едукативне делатности у култури;**
- 12) менаџмент у култури.**

Уметничком делатношћу, у смислу овог закона, сматрају се послови у областима из става 1. тач. 1)-8) овог члана.

Члан 9.

Културну делатност могу обављати домаћа и страна физичка и правна лица, на начин и под условима прописаним законом.

Финансирање културних програма и пројеката

Члан 10.

Средства за финансирање или суфинансирање културних програма и пројеката, као и уметничких, односно стручних и научних истраживања у појединим областима културне делатности, обезбеђују се у буџету Републике Србије, буџету аутономне покрајине и буџету јединице локалне самоуправе, а додељују се у складу са прописима којима се уређује контрола државне помоћи и другим законима.

Културни програми и пројекти установа културе и других субјеката у култури финансирају се и из прихода остварених обављањем делатности, од накнада за услуге, продајом производа, уступањем ауторских и сродних права, од легата, донација, спонзорстава и на други начин, у складу са законом.

Члан 11.

Финансирање или суфинансирање културних програма и пројеката као и уметничких, односно стручних и научних истраживања у култури, врши се на основу јавног конкурса, ако овим законом није друкчије одређено.

Конкурси из става 1. овог члана расписују се за сваку наредну буџетску годину најкасније 30 дана од дана усвајања буџета за наредну годину.

Задужбине и фондације у културним делатностима

Члан 12.

Средства за финансирање културних делатности могу се обезбеђивати оснивањем и деловањем задужбина и фондација, у складу са законом.

Награда за подстицање културног стваралаштва

Члан 13.

Ради подстицања културног стваралаштва и културне делатности Влада утврђује републичке награде за посебан допринос развоју културе и критеријуме за њихову доделу.

Ради подстицања културног стваралаштва на територији аутономне покрајине награде за посебан допринос развоју културе и критеријуме за њихову доделу утврђује надлежни орган аутономне покрајине.

Признање за врхунски допринос националној култури, односно култури националних мањина

Члан 14.

Влада, изузетно, може доделити признање у виду доживотног месечног новчаног примања уметнику, односно стручњаку у култури, за врхунски допринос националној култури, односно култури националних мањина. Ово признање додељује се уметнику који је остварио право на пензију.

Предлог за доделу признања из става 1. овог члана у случају припадника националне мањине може поднети и национални савет националне мањине.

Признање из става 1. овог члана представља лично и непреносиво право.

Признање из става 1. овог члана исплаћује се из буџета Републике Србије.

Ближе услове и начин доделе признања из става 1. овог члана утврђује Влада.

II. ОСТВАРИВАЊЕ КУЛТУРНЕ ПОЛИТИКЕ

1. Национални савет за културу

Образовање

Члан 15.

Национални савет за културу (у даљем тексту: Савет) образује се као стручно-саветодавно тело, ради обезбеђивања сталне стручне подршке у очувању, развоју и ширењу културе.

Састав и начин избора

Члан 16.

Чланови Савета бирају се из реда угледних и афирмисаних уметника и стручњака у култури, на период од пет година.

Савет има деветнаест чланова које бира Народна скупштина, и то:

- 1) четири члана из реда истакнутих уметника и стручњака у култури, на предлог Владе;
- 2) четири члана из реда запослених у установама културе, на предлог установа културе чији су оснивачи Република, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и то по један члан из четири преовлађујуће културне делатности:
 - заштита **културног наслеђа** (музеји, заводи за заштиту споменика културе, архиви),
 - сценско-музичка делатност (позоришта, музичке институције),
 - библиотекарство,
 - културно-образовна (центри за културу, истраживачки центри, филмски центри, галерије);
- 3) четири члана на предлог репрезентативних удружења, водећи рачуна о заступљености свих профила:
 - књижевно стваралаштво и преводилаштво,
 - **ликовне уметности, примењене уметности, визуелне уметности, дизајн и архитектура,**
 - музичко стваралаштво (композитори, извођачи),
 - **позоришна уметност, филмска уметност и уметничка игра;**
- 4) **једног члана из области заштите културног наслеђа на предлог удружења из области заштите културног наслеђа;**
- 5) два члана на предлог Српске академије наука и уметности;
- 6) **једног члана Универзитета уметности, на предлог Савета универзитета уметности;**
- 6а) једног члана универзитета, на предлог Конференције универзитета Србије;**
- 7) два члана националних мањина на предлог националних савета националних мањина.

Поступак избора чланова Савета:

- 1) Влада утврђује предлог на основу иницијативе министарства надлежног за културу (у даљем тексту: Министарство);
- 2) Министарство за сваку наведену област културне делатности из које се бирају представници установа културе одређује установу која организује поступак предлагања;

- 3) Координациони одбор уметничких удружења организује поступак предлагања водећи рачуна о заступљености свих наведених уметничких профила;
- 4) **Министарство одређује удружење које спроводи поступак избора представника удружења из области заштите културног наслеђа;**
- 5) **Надлежни органи Српске академије наука и уметности предлажу своје кандидате;**
- 6) **Надлежни органи Универзитета уметности предлажу свог кандидата;**
- 6а) **Надлежни органи универзитета предлажу свог кандидата;**
- 7) Национални савети националних мањина организују поступак предлагања чланова Савета.

Сви овлашћени предлагачи обавезни су да предложе утврђени број или највише двоструко већи број кандидата од оног броја који се бира из редова предлагача.

Савет бира председника из реда својих чланова.

Рок за предлагање кандидата из става 2. тач. 1 - 7. овог члана је тридесет дана од дана усвајања Закона о култури.

За члана Савета не може да буде изабрано лице које је именовано, изабрано или постављено на функцију у државном органу, органу аутономне покрајине и органу јединице локалне самоуправе.

Народна скупштина разрешава члана Савета пре истека мандата, и то: на лични захтев, ако не испуњава своју дужност као члан Савета, односно својим поступцима повреди углед дужности коју обавља или уколико наступи услов из става 7. овог члана.

У случају разрешења члана Савета пре истека мандата, бира се нови члан до истека мандата Савета, на предлог Владе, из реда чији је представник био разрешени члан Савета.

Послови и задаци

Члан 17.

Савет:

- 1) анализира и даје мишљење о стању у култури у Републици Србији;
 - 2) даје сугестије у креирању културне политике;
 - 3) даје предлоге за развој и унапређење културних делатности;
 - 4) **разматра и даје мишљење о предлогу предлога стратегије развоја културе и даје оцену извршења;**
 - 5) предлаже критеријуме за стицање статуса истакнутог уметника, односно истакнутог стручњака у култури;
 - 6) утврђује статус истакнутог уметника, односно истакнутог стручњака у култури;
 - 6а) **даје мишљење у поступку доделе награде за подстицање културног стваралаштва;**
 - 7) даје сугестије и предлоге за уређење других питања у области културе као и међуресорне сарадње (наука, образовање, урбанизам, међународна сарадња, итд.);
 - 8) обавља и друге послове у складу са овим законом.
- (2) Савет доноси одлуке већином гласова од укупног броја чланова Савета.
- (3) Савет подноси Народној скупштини извештај о раду, најмање једном годишње.

Члан 18.

Савет доноси пословник о раду.

Рад Савета је јаван.

Средства за рад Савета обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Чланови Савета имају право на накнаду за рад у висини коју утврди одбор Народне скупштине надлежан за административно-буџетска питања.

2. Стратегија развоја културе Републике Србије

Члан 19.

Стратегију развоја културе Републике Србије доноси Народна скупштина, на предлог Владе.

Стратегија се доноси за период од десет година.

Члан 20.

Стратегија садржи:

- 1) анализу постојећег стања културне делатности и стваралаштва у Србији;
- 2) основне поставке културног развоја, и то:
 - циљеве културног развоја,
 - приоритетна подручја културног развоја,
 - приоритете међуресорне сарадње (научноистраживачки рад, едукација, равномерни регионални развој, међународна сарадња, креативна индустрија, културни туризам итд.);
- 3) стратешке правце и инструменте културног развоја, а нарочито:
 - истраживања, заштите и коришћења културних добара,
 - заштите српских културних вредности ван територије Републике Србије,
 - подстицања културног стваралаштва и продукције,
 - унапређивања културног стваралаштва и културног израза припадника националних мањина,
 - рада установа културе и других субјеката у култури,
 - капиталне инвестиције у изградњи, обнови, опремању и унапређењу услова рада установа културе,
 - планирања потреба кадрова у култури, њихове едукације и професионалног усавршавања,
 - научноистраживачког рада у култури,
 - аматерске делатности у култури,
 - међуресорне сарадње (мере и инструменте за стимулативну пореску политику у култури, програми билатералне и мултилатералне сарадње, мере подстицања предузетништва у култури итд.);
- 4) план реализације, и то:
 - дефинисање активности везаних за реализацију приоритетних програма и пројеката и стратешких задатака за сваку делатност у култури и сва међуресорна подручја предвиђена Стратегијом,

- динамику спровођења,
 - одређивање субјеката реализације;
- 5) критеријуме, индикаторе и поступке евалуације.

III. СУБЈЕКТИ У КУЛТУРИ

Врсте субјеката

Члан 21.

Културну делатност могу обављати установе културе, удружења у култури, уметници, сарадници, односно стручњаци у култури, као и други субјекти у култури.

1. Установе културе

1.1. Заједничке одредбе

Појам

Члан 22.

Установа културе (у даљем тексту: установа), у смислу овог закона, јесте правно лице основано ради обављања културне делатности којом се обезбеђује остваривање права грађана, односно задовољавање потреба грађана као и остваривање другог законом утврђеног интереса у области културе.

Оснивање

Члан 23.

Установу може основати Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, друго правно или физичко лице, под условима прописаним законом.

Установе се могу оснивати средствима у различитим облицима својине.

Ако установу оснива више оснивача, њихова међусобна права, обавезе и одговорности уређују се уговором.

Законом се могу утврдити посебни услови за оснивање установа у појединим делатностима у култури.

Члан 24.

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе могу оснивати установе ради очувања, унапређења и развоја културне посебности и очувања националног идентитета националних мањина, односно могу, на предлог националног савета националне мањине, изменом оснивачког акта за поједине постојеће установе утврдити да су од посебног значаја за очување, унапређење и

развој културне посебности и очување националног идентитета националних мањина.

У случају оснивања установе из става 1. овог члана, претходно се прибавља мишљење одговарајућег националног савета националне мањине.

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, као оснивачи установа из става 1. овог члана, могу у целини или делимично пренети оснивачка права на национални савет националне мањине.

Члан 25.

У области заштите културног наслеђа Влада оснива централне установе заштите према врсти културног наслеђа. Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе оснива установе заштите за територију аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Установе из става 1. овог члана оснивају се у складу са утврђеним јединственим системом мреже установа.

Влада може изузетно од става 1. овог члана основати установу заштите за територију више јединица локалне самоуправе.

Актом о оснивању установе заштите за територију више јединица локалне самоуправе, осим општих одредаба предвиђених законом, уређује се посебно:

- 1) територија за коју установе обављају послове заштите културног наслеђа;**
- 2) обавезе органа локалне самоуправе за чију територију се оснива установа заштите;**
- 3) начин финансирања текућих расхода и издатака;**
- 4) начин финансирања програма и послова заштите које установе обављају на територији за коју су основане.**

Јединице локалне самоуправе на чијим територијама установа заштите из става 3. овог члана обавља послове заштите, међусобно закључују уговор о финансирању текућих расхода и издатака и програма и послова заштите.

Оснивачка права над установама заштите које су основане за територију више јединица локалне самоуправе Влада може пренети на јединицу локалне самоуправе ако су испуњени услови из члана 27. став 1. овог закона.

Јединствени систем мреже установа из става 2. овог члана, прописује министар.

Члан 25а

Обавеза установа културе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе је да својим радом допринесу очувању, истраживању, проучавању, представљању, прикупљању и подстицању домаћег културног и уметничког наслеђа као и домаћег културног и уметничког савременог стваралаштва.

Оснивачки акт

Члан 26.

Оснивач доноси акт о оснивању установе.

Акт о оснивању установе садржи, нарочито:

- 1) назив оснивача;
- 2) назив и седиште установе;
- 3) делатност установе;
- 4) средства за оснивање и почетак рада установе и начин обезбеђивања средстава;
- 5) права и обавезе и одговорности оснивача у погледу обављања делатности установе;
- 6) органе установе у оснивању и њихова овлашћења;
- 7) **име и презиме и матични број лица** које ће, до именована директора установе обављати његове послове и вршити његова овлашћења;
- 8) начин именована директора, односно управника и органа управљања;
- 9) рок за доношење статута.

Оснивачка права

Члан 27.

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе из чијег се буџета у целини или већим делом финансирају рад и програми установе, врше оснивачка права у погледу именована директора, чланова управног одбора и чланова надзорног одбора те установе.

Када је оснивач установе Република Србија, оснивачка права из става 1. овог члана врши Влада.

Члан 28.

На статут и на акт о организацији и систематизацији послова установе чији је оснивач Република Србија, сагласност даје Министарство.

На статут и на акт о организацији и систематизацији послова установе чији је оснивач аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, сагласност даје орган одређен њеним прописима.

Члан 29.

На права, обавезе и одговорности запослених у установама примењују се општи прописи о раду, ако законом није друкчије одређено.

Статут

Члан 30.

Статут је основни општи акт установе, којим се уређује:

- 1) делатност установе;

- 2) унутрашња организација установе;
- 3) органи установе, њихов састав, начин именовања и надлежности;
- 4) услови за именовање и разрешење директора установе;
- 5) одговорност установе за обавезе у правном промету;
- 6) друга питања значајна за рад установе.

Упис у судски регистар

Члан 31.

Установа стиче својство правног лица уписом у судски регистар.

Евиденција установа основаних средствима у јавној својини

Члан 32.

Министарство води централну евиденцију установа основаних средствима у јавној својини са седиштем на територији Републике Србије.

Надлежни орган аутономне покрајине, односно орган јединице локалне самоуправе дужан је да податке о установама које је основала аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, достави Министарству, у року од 30 дана од дана оснивања.

Садржину и начин вођења централне евиденције из става 1. овог члана, прописује министар.

Надлежни орган аутономне покрајине води евиденцију установа основаних средствима у јавној својини са седиштем на територији аутономне покрајине, као поверен посао.

Лични подаци из централне евиденције из става 1. су: име и матични број директора установе и датум његовог именовања и име и матични број заступника и границе његовог овлашћења.

Органи установе

Члан 33.

Органи установе су: директор, управни одбор и надзорни одбор.

Актом о оснивању установе може се утврдити да установа уместо директора има управника.

Директор установе

Члан 34.

Установом руководи директор.

Директора установе именује и разрешава оснивач.

Директора установе чији је оснивач Република Србија именује Влада.

Именовање директора установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе

Члан 35.

Директор установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина односно јединица локалне самоуправе, именује се на основу претходно спроведеног јавног конкурса, на период од четири године и може бити поново именован.

Јавни конкурс из става 1. овог члана расписује и спроводи управни одбор установе.

Јавни конкурс из става 1. овог члана расписује се 60 дана пре истека мандата директора.

Јавни конкурс из става 1. овог члана објављује се на сајту Националне службе за запошљавање и у најмање једним дневним новинама које се дистрибуирају на целој територији Републике.

Јавни конкурс за именовање директора установе од посебног значаја за очување, унапређење и развој културне посебности и очување националног идентитета националне мањине објављује се и у једном од штампаних медија на језику и писму одговарајуће националне мањине.

Рок за подношење пријава на јавни конкурс не може бити краћи од осам ни дужи од петнаест дана од дана оглашавања јавног конкурса. Неблаговремене, недопуштене, неразумљиве или непотпуне пријаве и пријаве уз које нису приложени сви потребни докази, управни одбор одбацује закључком против кога се може изјавити посебна жалба оснивачу у року од три дана од дана достављања закључка. Када је оснивач Република Србија, жалба се доставља Министарству.

Жалба из става 5. ^[1] овог члана не задржава извршење закључка.

Управни одбор установе обавља разговор са кандидатима који испуњавају услове из конкурса и у року од 30 дана од дана завршетка јавног конкурса доставља оснивачу образложени предлог листе кандидата (у даљем тексту: Листа). Листа садржи мишљење управног одбора о стручним и организационим способностима сваког кандидата и записник о обављеном разговору.

Оснивач именује директора установе са Листе.

Када је оснивач Република Србија, Листа се доставља Министарству. Министарство предлаже Влади кандидата за директора са Листе.

Ако Министарство не прихвати предлоге са Листе дужно је да о разлозима за то обавести Владу.

Јавни конкурс није успео ако управни одбор утврди да нема кандидата који испуњава услове да уђе у изборни поступак о чему је дужан да обавести оснивача, односно уколико оснивач не именује директора установе са Листе.

У случају установе за коју се изменом оснивачког акта утврди да је од посебног значаја за очување, унапређење и развој културне посебности и

очување националног идентитета националне мањине, национални савет националне мањине даје мишљење у поступку именовања директора.

У случају преношења оснивачких права на национални савет националне мањине у складу са чланом 24. став 3. овог закона, актом о преношењу оснивачких права утврђује се начин учешћа националног савета у поступку именовања директора.

Члан 36.

Кандидати за директоре установа морају имати високо образовање и најмање пет година радног искуства у струци. Остали услови за избор кандидата за директора установе утврђују се статутом установе.

Кандидат за директора дужан је да предложи програм рада и развоја установе, као саставни део конкурсне документације.

Вршилац дужности директора

Члан 37.

Оснивач може именовати вршиоца дужности директора установе, без претходно спроведеног јавног конкурса, у случају када директору престане дужност пре истека мандата, односно када јавни конкурс за директора није успео.

Вршилац дужности директора може обављати ту функцију најдуже једну годину.

Вршилац дужности директора мора да испуњава услове за избор кандидата за директора из члана 36. став 1. овог закона.

Вршилац дужности директора има сва права, обавезе и овлашћење директора.

Надлежност директора

Члан 38.

Директор установе:

- 1) организује и руководи радом установе;
- 2) доноси акт о организацији и систематизацији послова и друга општа акта у складу са законом и статутом установе;
- 3) извршава одлуке управног одбора установе;
- 4) заступа установу;
- 5) стара се о законитости рада установе;
- 6) одговоран је за спровођење програма рада установе;
- 7) одговоран је за материјално-финансијско пословање установе;
- 8) врши друге послове утврђене законом и статутом установе.

Престанак дужности директора

Члан 39.

Дужност директора установе престаје истеком мандата и разрешењем.
Оснивач установе разрешиће директора пре истека мандата:

- 1) на лични захтев;
- 2) ако обавља дужност супротно одредбама закона;
- 3) ако нестручним, неправилним и несавесним радом проузрокује већу штету установи или тако занемарује или несавесно извршава своје обавезе да су настале или могу настати веће сметње у раду установе;
- 4) ако је против њега покренут кривични поступак за дело које га чини недостојним за обављање дужности директора, односно ако је правноснажном судском одлуком осуђен за кривично дело које га чини недостојним за обављање дужности директора установе;
- 5) из других разлога утврђених законом или статутом установе.

Уметнички, односно програмски директор

Члан 40.

Установа, поред директора, може имати једног или више уметничких, односно програмских директора који руководе уметничким, односно стручним пословима и за њих су одговорни.

Начин и услови за избор, као и поступак за разрешење уметничког, односно програмског директора, уређују се статутом установе, у складу са законом.

Управни одбор установе

Члан 41.

Установом управља управни одбор.

Управни одбор установе има најмање три члана.

Чланове управног одбора именује и разрешава оснивач, из реда истакнутих стручњака и познавалаца културне делатности.

Председника управног одбора именује оснивач из реда чланова управног одбора.

Члан 42.

Ако је оснивач установе Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, највише једна трећина чланова управног одбора именује се из реда запослених у установи, на предлог репрезентативног синдиката установе, а уколико не постоји репрезентативни синдикат, на предлог већине запослених.

Најмање један од чланова управног одбора из реда запослених мора да буде из реда носилаца основне, тј. програмске делатности.

У управни одбор установе која се оснива у складу са **чланом 24.** став 1. овог закона, односно за коју се изменом оснивачког акта утврди да је од посебног значаја за очување, унапређење и развој културне посебности и очување

националног идентитета националне мањине, најмање један члан управног одбора именује се на предлог одговарајућег националног савета националне мањине. Када више националних савета националних мањина даје предлог за члана управног одбора, предлог заједнички подносе сви заинтересовани национални савети националних мањина.

У случају преношења оснивачких права на национални савет у складу са **чланом 24.** став 3. овог закона, актом о преношењу оснивачких права се утврђује начин именовања чланова управног одбора.

Састав управног одбора треба да обезбеди заступљеност од најмање 30% представника мање заступљеног пола.

Чланови управног одбора установе из става 1. овог члана именују се на период од четири године и могу бити именовани највише два пута.

Влада именује председника и чланове управног одбора установе чији је оснивач Република Србија.

У случају спречености председника управног одбора, седницу управног одбора може заказати и њој председавати, најстарији члан управног одбора.

Председнику и члановима управног одбора може припадати накнада за рад, под условима и према мерилима утврђеним актом оснивача.

Члан 43.

Оснивач може, до именовања председника и чланова управног одбора установе, да именује вршиоце дужности председника и чланова управног одбора.

Оснивач може именовати вршиоца дужности председника и члана управног одбора установе и у случају када председнику, односно члану управног одбора престане дужност пре истека мандата.

Вршилац дужности председника, односно члана управног одбора може обављати ту функцију најдуже једну годину.

Надлежности управног одбора установе

Члан 44.

Управни одбор установе:

- 1) доноси статут;
- 2) доноси друге опште акте установе, предвиђене законом и статутом;
- 3) утврђује пословну и развојну политику;
- 4) одлучује о пословању установе;
- 5) доноси програме рада установе, на предлог директора;
- 6) доноси годишњи финансијски план;
- 7) усваја годишњи обрачун;
- 8) усваја годишњи извештај о раду и пословању;
- 9) даје предлог о статусним променама, у складу са законом;
- 10) даје предлог оснивачу о кандидату за директора;
- 11) закључује уговор о раду са директором, на одређено време, до истека рока на који је изабран, односно до његовог разрешења, а када је за директора именовано

лице које је већ запослено у истој установи културе на неодређено време, закључује анекс уговора о раду, у складу са законом о раду;

12) одлучује о другим питањима утврђеним законом и статутом.

Када је оснивач установе Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе сагласност на акте из става 1. тач. 5) и 6) даје оснивач.

Престанак дужности члана управног одбора

Члан 44а

Дужност члана управног одбора установе престаје истеком мандата и разрешењем.

Оснивач установе разрешиће члана управног одбора пре истека мандата:

- 1) на лични захтев;
- 2) ако обавља дужност супротно одредбама закона;
- 3) ако је против њега покренут кривични поступак за дело које га чини недостојним за обављање дужности члана управног одбора, односно ако је правноснажном судском одлуком осуђен за кривично дело које га чини недостојним за обављање дужности члана управног одбора установе;
- 4) из других разлога утврђених законом или статутом установе.

Надзорни одбор

Члан 45.

У установи се образује надзорни одбор.

Надзорни одбор обавља надзор над пословањем установе.

Надзорни одбор има најмање три члана.

Чланове надзорног одбора именује и разрешава оснивач.

Председника надзорног одбора именује оснивач из реда чланова надзорног одбора.

Члан 46.

Ако је оснивач установе Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, највише једна трећина чланова надзорног одбора именује се из реда запослених у установи, на предлог репрезентативног синдиката установе, а уколико не постоји репрезентативни синдикат, на предлог већине запослених.

У надзорни одбор установе која се оснива у складу са **чланом 24.** став 1. овог закона, односно за коју се изменом оснивачког акта утврди да је од посебног значаја за очување, унапређење и развој културне посебности и очување националног идентитета националне мањине, најмање један члан надзорног одбора именује се на предлог одговарајућег националног савета националне мањине. Када

више националних савета националних мањина даје предлог за члана надзорног одбора, предлог заједнички подносе сви заинтересовани национални савети националних мањина.

У случају преношења оснивачких права на национални савет националне мањине у складу са **чланом 24.** став 3. овог закона, актом о преношењу оснивачких права утврђује се начин именовања чланова надзорног одбора.

Састав надзорног одбора треба да обезбеди заступљеност од најмање 30% представника мање заступљеног пола.

Чланови надзорног одбора установе из става 1. овог члана именују се на период од четири године и могу бити именовани највише два пута.

Влада именује председника и чланове надзорног одбора установе чији је оснивач Република Србија.

За члана надзорног одбора не може бити именовано лице које је члан управног одбора установе.

У случају спречености председника надзорног одбора, седницу надзорног одбора може заказати и њој председавати, најстарији члан надзорног одбора.

Председнику и члановима надзорног одбора може припадати накнада за рад, под условима и према мерилима утврђеним актом оснивача.

Члан 47.

Оснивач може до именовања председника и чланова надзорног одбора установе да именује вршиоце дужности председника и чланова надзорног одбора.

Оснивач може именовати вршиоца дужности председника и члана надзорног одбора установе и у случају када председнику, односно члану надзорног одбора престане дужност пре истека мандата.

Вршилац дужности председника, односно члана надзорног одбора може обављати ту функцију најдуже једну годину.

Извештај надзорног одбора

Члан 48.

Надзорни одбор, најмање једанпут годишње, подноси извештај о свом раду оснивачу.

Извештај из става 1. овог члана надзорни одбор подноси Министарству, када је оснивач установе Република Србија.

Престанак дужности члана надзорног одбора

Члан 48а

Дужност члана надзорног одбора установе престаје истеком мандата и разрешењем.

Оснивач установе разрешиће члана надзорног одбора пре истека мандата:

- 1) на лични захтев;
- 2) ако обавља дужност супротно одредбама закона;
- 3) ако је против њега покренут кривични поступак за дело које га чини недостојним за обављање дужности члана надзорног одбора, односно ако је правноснажном судском одлуком осуђен за кривично дело које га чини недостојним за обављање дужности члана надзорног одбора установе;
- 4) из других разлога утврђених законом или статутом установе.

Уметнички, програмски, односно стручни савет

Члан 49.

У установи се **образује** уметнички, програмски, односно стручни савет.

Уметнички, програмски, односно стручни савет разматра питања из уметничке, програмске, односно стручне делатности установе и директору, односно уметничком или програмском директору, даје мишљења и предлоге везане за уметнички, програмски и стручни рад установе.

У састав уметничког, програмског, односно стручног савета бирају се лица од високог уметничког и стручног интегритета и ауторитета.

Састав, надлежност и начин рада уметничког, програмског и стручног савета, ближе се уређују статутом установе.

Уговор о раду на уметничким, програмским или стручним пословима

Члан 50.

Брисан (Сл. гласник РС бр. 13/16)

Члан 51.

Уметнички, програмски или стручни послови у установама, могу се обављати и закључивањем ауторских, извођачких или других уговора, између директора установе и самосталних уметника или других физичких лица.

1.2. Установе културе од националног значаја

Појам

Члан 52.

Брисан (Сл. гласник РС бр. 13/16)

Члан 53.

Брисан (Сл. гласник РС бр. 13/16)

Финансирање

Члан 54.

Брисан (Сл. гласник РС бр. 13/16)

2. Уметник, сарадник и стручњак у култури. Удружења у култури

Удруживање уметника, сарадника, односно стручњака у култури

Члан 55.

Уметници, сарадници, односно стручњаци у култури могу се удруживати у удружења (у даљем тексту: удружење у култури) сагласно прописима о удруживању грађана.

Члан 55а

Репрезентативна уметничка удружења у култури, могу се утврдити за следећа подручја културе:

- 1) књижевно стваралаштво;**
- 2) књижевно преводилаштво;**
- 3) музичко стваралаштво;**
- 4) музичка интерпретација;**
- 5) ликовна уметност;**
- 6) примењена и визуелна уметност, дизајн и уметничка фотографија;**
- 7) филмска уметност и аудио визуелно стваралаштво;**
- 8) позоришна уметност - сценско стваралаштво и интерпретација;**
- 9) опера, музичко сценско стваралаштво и интерпретација;**
- 10) уметничка игра (класичан балет, народна игра и савремена игра);**
- 11) дигитално стваралаштво и мултимедија;**
- 12) архитектура;**
- 13) превођење стручних и научних текстова;**
- 14) извођење музичких, говорних, артистичких и сценских културних програма.**

Члан 55б

Репрезентативна удружења у култури, могу се утврдити за следећа подручја културе:

- 1) истраживање, заштита, коришћење, прикупљање и представљање непокретног културног наслеђа;**
- 2) истраживање, заштита, коришћење, прикупљање и представљање покретног културног наслеђа;**
- 3) истраживање, заштита, коришћење, прикупљање и представљање нематеријалног културног наслеђа;**
- 4) филмске и телевизијске делатности;**
- 5) научноистраживачка и едукативна делатност у култури;**

- 6) библиотечко-информациона делатност;
- 7) издаваштво;
- 8) менаџмент у култури;
- 9) продукција културних програма и дела;
- 10) стручна сарадња у уметничким делатностима и делатностима у области културног наслеђа.

Репрезентативна удружења у култури

Члан 56.

Уколико у једном подручју културе наведеном у члану 55а и 55б овог закона постоји више регистрованих удружења, статус репрезентативног удружења у култури за територију Републике Србије (у даљем тексту: репрезентативно удружење у култури), на предлог Комисије за утврђивање репрезентативности удружења у култури, за највише два удружења решењем утврђује министар.

Једно репрезентативно удружење може имати репрезентативност за више подручја културе ако за то испуњава услове утврђене у акту из става 4. овог члана.

Регистар репрезентативних удружења у култури води Министарство.

Регистар из става 3. овог члана, садржи податке о репрезентативним удружењима, и то: назив, седиште, адреса, датум оснивања, подручје културе, име заступника и број под којим је удружење уписано у регистар.

Састав и начин рада комисије из става 1. овог члана као и ближе услове и начин утврђивања и престанка статуса репрезентативног удружења у култури, прописује министар.

Решење из става 1. овог члана објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Члан 57.

Удружење у култури које је, у складу са овим законом, стекло статус репрезентативног удружења у култури, у назив удружења уноси и ознаку: "репрезентативно удружење у култури".

Удружење у култури које је стекло статус репрезентативног удружења у култури може тај статус изгубити на начин на који је стечен решењем министра, ако престане да испуњава услове потребне за стицање репрезентативности утврђене прописом из члана 56. став 4. овог закона, као и ако послове поверене овим законом не обавља или их обавља супротно закону.

Појам самосталног уметника

Члан 58.

Уметник у смислу овог закона, јесте физичко лице које ствара ауторска дела из области уметничке делатности или изводи уметничка и ауторска дела из области уметничке делатности дефинисане **чланом 55а** овог закона.

Самостални уметник јесте физичко лице које самостално, у виду занимања, обавља уметничку делатност и коме је репрезентативно удружење у култури утврдило статус лица које самостално обавља уметничку делатност у области културе.

У обављању делатности лице из става 2. овог члана, уз лично име, може да користи ознаку "самостални уметник".

Појам самосталног стручњака у култури

Члан 59.

Самостални стручњак у култури јесте физичко лице које самостално у виду занимања, обавља послове из члана 55б овог закона и коме је репрезентативно удружење у култури утврдило статус лица које самостално обавља делатност у области културе.

У обављању делатности из става 1. овог члана, уз лично име, може се користити ознака "самостални стручњак у култури".

Појам самосталног извођача културних програма и самосталног сарадника у култури

Члан 60.

Самостални извођач културних програма у музичким и сценским делатностима је физичко лице које самостално, у виду занимања обавља вокално и инструментално извођење културних програма, или на други начин изводи културни или артистички програм, и коме је репрезентативно удружење у култури утврдило статус лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе.

Самостални сарадник у култури јесте физичко лице које самостално, у виду занимања, обавља стручно-техничке послове у области културних делатности, и коме је репрезентативно удружење у култури утврдило статус лица које самостално обавља делатност у области културе.

Услови за упис у евиденцију лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе

Члан 61.

Лице из **чл. 58-60.** овог закона стиче статус лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе уписом у евиденцију лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе, ако испуњава следеће услове:

- 1) ако има пословну способност;
- 2) ако обавља делатност из **члана 8.** овог закона као једино или главно занимање, а није корисник пензије;
- 3) ако има дозволу (лиценцу) за обављање делатности, када је таква дозвола (лиценца) прописана;
- 4) ако му обављање делатности није забрањено правоснажном судском одлуком;
- 5) ако има пребивалиште у Републици Србији;
- 6) **ако има решење о утврђивању статуса лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе из члана 62. овог закона.**

Захтев за утврђивање статуса лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе подноси се одговарајућем репрезентативном удружењу у култури.

Члан 62.

По захтевима лица за утврђивање статуса лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе, репрезентативна удружења доносе решења за културно подручје за које су уписана у регистар репрезентативних удружења у култури у смислу члана 56. овог закона.

Ближе услове, мерила и критеријуме, као и поступак по захтевима лица за утврђивање статуса лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе, као и поступак провере испуњености услова из члана 61. овог закона за лица која су уписана у евиденцију лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе за четворогодишњи период, за све области културних делатности на предлог репрезентативних удружења, прописује министар.

Лице које је уписано у евиденцију лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе, ослобађа се од обавезе доказивања испуњености услова из става 2. овог члана, када напуни 30 година стажа осигурања (мушкарци), односно 25 година стажа осигурања (жене).

Лични подаци о лицима из става 2. су: име и презиме, јединствени матични број грађана, пол, датум рођења, место и општина рођења, адреса, место и општина становања и контакт телефон.

Евиденција лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе

Члан 63.

Евиденцију лица која самостално обављају уметничку или другу делатност у области културе (у даљем тексту: евиденција), за сваку културну делатност, води одговарајуће репрезентативно удружење у култури.

Податке из евиденције репрезентативно удружење у култури доставља у виду обавештења надлежној организационој јединици Пореске управе, у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање.

Садржину и начин вођења евиденције прописује министар.

У Евиденцију из става 1. уписује се:

- 1) редни број уписа;**
- 2) презиме (име једног родитеља) и име лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе;**
- 3) датум и место рођења, општина, држављанство;**
- 4) пребивалиште, адреса и број телефона;**
- 5) делатност лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе;**
- 6) датум почетка самосталног обављања делатности и број акта о утврђивању статуса лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе;**
- 7) датум престанка обављања делатности;**
- 8) подаци о испуњености услова прописаних чланом 61. став 1. овог закона, за стицање статуса лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе;**
- 9) промена података;**
- 10) датум уписа;**
- 11) напомена.**

Уверење

Члан 64.

Надлежно репрезентативно удружење у култури издаје уверења о чињеницама уписаним у евиденцију.

Уверења из става 1. овог члана издају се сагласно подацима из евиденције и имају значај јавне исправе.

Уверења из става 1. овог члана издају се на захтев, по правилу истог дана кад је странка затражила издавање уверења, а најдоцније у року од 15 дана од дана подношења захтева.

Ако надлежно репрезентативно удружење у култури одбије захтев за издавање уверења, дужно је да о томе донесе посебно решење.

Ако у року од 15 дана од дана подношења захтева надлежно репрезентативно удружење у култури не изда уверење, нити донесе и достави странци решење о одбијању захтева, странка може изјавити жалбу као да је захтев одбијен.

Ако странка, на основу доказа којима располаже, сматра да јој уверење није издато у складу с подацима из евиденције, може захтевати измену или издавање новог уверења.

Надлежно репрезентативно удружење у култури дужно је да донесе посебно решење ако одбије захтев странке да јој измени или изда ново уверење.

Ако у року од 15 дана од дана подношења захтева за измену или издавање новог уверења то не буде учињено, странка може изјавити жалбу као да је њен захтев одбијен.

Против решења о одбијању захтева из ст. 4. и 7. овог члана жалба се може изјавити Министарству у року од 15 дана од дана достављања решења.

Жалба из ст. 5. и 8. овог члана изјављује се Министарству након истека рока прописаног за издавање, односно измену уверења.

Промене и брисање из евиденције

Члан 65.

Самостални уметник, самостални сарадник, односно самостални стручњак у култури дужни су да сваку насталу промену у вези са условима за упис у евиденцију из **члана 61.** став 1. овог закона, пријаве надлежном репрезентативном удружењу у култури које води ту евиденцију, најкасније у року од 15 дана од дана настанка промене.

Члан 66.

Лице које је стекло статус лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе брише се из евиденције на лични захтев.

Лице из става 1. овог члана брише се из евиденције по службеној дужности кад надлежно репрезентативно удружење у култури које води евиденцију решењем утврди да то лице више не испуњава услове прописане у **члану 61.** став 1. овог закона.

Вршење поверених послова

Члан 67.

Послови утврђивања статуса лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе, послови издавања уверења и вођења евиденције, које репрезентативна удружења у култури обављају у складу са овим законом, врше се као поверени послови.

У поступцима у вези послова из става 1. овог члана, ако друкчије није прописано овим законом, сходно се примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.

Репрезентативна удружења сачињавају годишњи програм рада на основу кога се врши финансирање поверених послова, водећи рачуна о броју лица за које се води евиденција, потребном броју извршилаца и другим материјално-техничким и текућим расходима и издацима за вршење поверених послова.

Сагласност на годишњи програм рада репрезентативних удружења даје Министарство.

Министарство закључује са репрезентативним удружењем годишњи уговор о финансирању вршења поверених послова.

Исплата средстава из буџета Републике Србије врши се на основу решења о преносу средстава.

Појам истакнутог уметника и истакнутог стручњака у култури

Члан 68.

Уметник, односно стручњак у култури који је својим радом у области културне делатности дао врхунски допринос националној култури, односно култури националних мањина у Републици Србији и који испуњава друге услове приписане овим законом и прописима донетим за спровођење овог закона, може стећи статус истакнутог уметника, односно истакнутог стручњака у култури.

Статус истакнутог уметника, односно истакнутог стручњака у култури утврђује Савет, на предлог удружења у култури, односно у случају припадника националне мањине и на предлог националног савета националне мањине.

Критеријуме за стицање статуса истакнутог уметника, односно истакнутог стручњака у култури, на предлог Савета, прописује министар.

Уплата доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и доприноса за здравствено осигурање

Члан 69.

Брисан (Сл. гласник РС бр. 13/16)

Члан 70.

Уплата доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и доприноса за здравствено осигурање за које се средства обезбеђују у буџету аутономне покрајине, односно буџету јединице локалне самоуправе за лице које је стекло статус лица које самостално обавља уметничку делатност у области културе, врши се у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање.

Ближе услове и начин стицања права на уплату доприноса из става 1. овог члана прописује надлежни орган аутономне покрајине, односно орган јединице локалне самоуправе.

Члан 71.

Уплата доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и доприноса за здравствено осигурање, за које се средства обезбеђују у буџету аутономне покрајине, односно буџету јединице локалне самоуправе, за лица из **чл. 58-60.** овог закона, врши се преко репрезентативног удружења у култури код кога је то лице уведено у евиденцију.

Репрезентативна удружења у култури, дужна су да, у року од 15 дана од дана уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и доприноса за здравствено осигурање за лица која су у евиденцији тог удружења, а за које су додељена буџетска средства преко репрезентативног удружења, а најкасније до краја текуће године, поднесу извештај о реализацији уплате доприноса и доставе доказе о наменском коришћењу финансијских средстава органу који је одобрио средства за пренос средстава преко репрезентативних удружења у култури.

3. Аматерско културно и уметничко стваралаштво

Члан 72.

Аматерско културно и уметничко стваралаштво обухвата активности лица или групе лица која се без материјалне надокнаде баве стварањем или извођењем дела из области културне и уметничке делатности.

Лица и групе лица из става 1. овог члана могу се удруживати у аматерска културно-уметничка друштва и њихове савезе сагласно прописима о удруживању грађана.

Удружења из става 2. овог члана имају статус субјекта у култури.

Јединица локалне самоуправе обезбеђује просторне услове за рад аматерских културно-уметничких друштава, односно савеза и аматерских група који реализују аматерске културне програме и обезбеђују средства за реализовање програма који су од локалног и регионалног значаја.

Културно-уметничка друштва се могу удруживати у савезе на нивоу више општина, града, Покрајине и Републике ради остваривања система такмичења у аматерским програмима, едукације и програма развоја аматеризма сходно одредбама закона.

4. Други субјекти у култури

Члан 73.

Други субјекти у култури су:

- 1) задужбине и фондације у култури;
- 2) привредна друштва и предузетници регистровани за обављање делатности у култури;
- 3) друга правна лица и субјекти у култури.

IV. ФИНАНСИРАЊЕ

Финансирање установа културе

Члан 74.

Установе чији су оснивачи Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, финансирају се или суфинансирају из буџета оснивача и других извора предвиђених овим законом.

Висину средстава за финансирање, односно суфинансирање програма установа из става 1. овог члана утврђује оснивач, на основу стратешког плана и предложеног годишњег програма рада установе.

Предлог годишњег програма рада установа из става 1. овог члана садржи посебно исказана средства потребна за финансирање програмских активности, као и средства потребна за финансирање текућих расхода и издатака.

Установе културе из става 1. овог члана подносе оснивачу предлог годишњег програма рада најкасније до **20.** јула текуће године, за наредну годину.

Установе чији је оснивач Република Србија предлог годишњег програма рада подносе Министарству.

Члан 75.

Министарство, орган аутономне покрајине, односно орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове културе утврђује који ће се културни програми, односно делови програма, **текући расходи и издаци** установа из члана 74. став 1. овог закона финансирати средствима буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Руководилац органа из става 1. овог члана, у складу с одредбама овог закона, одлучује о висини средстава за финансирање програма које установе културе из става 1. овог члана достављају као и предрачуна трошкова потребних за остваривање тих програма.

Министарство, орган аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе надлежан за послове културе закључује са установом из става 1. овог члана годишњи уговор о финансирању одобрених програма и делова програма.

Исплата средстава из буџета Републике Србије, буџета аутономне покрајине, односно буџета јединице локалне самоуправе врши се на основу решења о преносу средстава, а у складу са законом којим се уређује буџетски систем.

Установа је дужна да наменски користи пренета финансијска средства и поднесе извештај о реализацији културних програма и пројеката у року од 30 дана по завршетку програма, односно пројеката за који су додељена буџетска средства са доказима о наменском коришћењу финансијских средстава.

Извештај из става 5. овог члана саставни је део документације којом корисници правдају наменски утрошена средства.

Финансирање и суфинансирање пројеката у култури

Члан 76.

Најмање једном годишње Министарство, орган аутономне покрајине, односно орган јединице локалне самоуправе расписују јавне конкурсе ради прикупљања предлога за финансирање или суфинансирање пројеката у култури, као и пројеката уметничких, односно стручних и научних истраживања у култури.

Право учешћа на конкурсима имају установе, уметничка и друга удружења регистрована за обављање делатности културе, као и други субјекти у култури, осим установа културе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе и који се финансирају сходно члану 74. овог закона, те не могу учествовати у конкурсима које расписују њихови оснивачи.

Право учешћа на конкурсима који су намењени очувању и промоцији српске културе у иностранству имају установе, удружења и други субјекти у култури, који су у иностранству регистровани за обављање културне делатности.

О избору пројеката по расписаном јавном конкурсима одлучује стручна комисија коју образује орган који расписује конкурс (у даљем тексту: Комисија).

Национални савет националне мањине даје предлог за расподелу средстава која се додељују путем јавног конкурса из буџета Републике, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе установама, манифестацијама и удружењима националне мањине у области културе.

Чланови Комисије се бирају из реда угледних и афирмисаних уметника и стручњака у култури посебно за сваку област културне делатности која је предмет конкурса.

Средства за рад Комисија обезбеђују се у буџету Републике, односно аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Висину накнаде за рад чланова Комисије утврђује министар, односно надлежни орган аутономне покрајине, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе у складу са расположивим средствима у буџету.

Са изабраним подносиоцима пројеката закључују се уговори о њиховом финансирању, односно суфинансирању.

Исплата средстава из буџета Републике Србије, буџета аутономне покрајине, односно буџета јединице локалне самоуправе, врши се на основу решења о преносу средстава.

Министарство, орган аутономне покрајине и орган јединице локалне самоуправе могу закључивати уговоре о суфинансирању пројеката у култури и без јавног конкурса, ако се ради о изузетно значајном пројекту који није било могуће унапред планирати и уколико тај пројекат испуњава најмање три критеријума утврђена актом из става 12. овог члана, с тим да се за те намене може ангажовати највише до 25% на годишњем нивоу од укупне масе одобренних буџетских средстава из става 1. овог члана за текућу годину.

Средства за финансирање плаћања партиципације за међународне фондове, програме и пројекте који су у складу са потписаним међународним уговорима, суфинансирање и финансирање програма и пројеката који се спроводе у сарадњи са међународним организацијама, суфинансирање и финансирање пројеката који проистичу из потписаних или потврђених међународних билатералних споразума, програма, протокола и меморандума о сарадњи у области културе и других међународних обавеза, обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Ближа мерила, критеријуме и начин избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе утврђује Влада, у складу са начелима културног развоја, а нарочито уважавањем културних и демократских вредности локалне, регионалне и националне традиције, културне разноликости, очувањем културе националних мањина и добара од

посебног значаја за културу и историју српског народа, која се налазе ван територија Републике Србије.

Суфинансирање текућих расхода и издатака

Члан 77.

Република Србија, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе могу суфинансирати текуће расходе и издатке установа и других субјеката у култури који се не финансирају редовно из њихових буџета, ако својим програмима трајније задовољавају културне потребе грађана на одговарајућем подручју.

Установе, односно други субјекти у култури из става 1. овог члана, уз захтев за суфинансирање, подносе извештај о петогодишњем раду и стратешки развојни план за наредних пет година.

Висина средстава за суфинансирање текућих расхода и издатака установа и других субјеката у култури из става 1. овог члана не може премашити износ од 45% од укупних текућих расхода и издатака установе културе, односно другог субјекта у култури, чији се текући расходи и издаци суфинансирају.

Министарство, надлежни орган аутономне покрајине, односно орган јединице локалне самоуправе и установа, односно други субјекат у култури из става 1. овог члана, закључују посебан уговор о суфинансирању текућих расхода и издатака, у трајању од једне године.

Извештај

Члан 78.

Установе културе и други субјекти у култури који се финансирају или суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, дужни су да, у року од 15 дана по завршетку програма односно пројекта за који су додељена буџетска средства, а најкасније до краја текуће године, поднесу извештај о реализацији тих културних програма и пројеката и доставе доказе о наменском коришћењу финансијских средстава органу који је одобрио средства за финансирање њихових програма и пројеката.

Установа је дужна да најкасније до 15. марта текуће године, поднесе извештај о раду и извештај о финансијском пословању за претходну годину.

V. НАДЗОР

Члан 79.

Надзор над спровођењем овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство.

Надзор над вршењем овим законом поверених послова државне управе врши Министарство, у складу са законом којим се уређује државна управа.

Члан 80.

Министарство врши надзор над радом установа.

Надзор над радом установа на територији аутономне покрајине врши надлежни орган аутономне покрајине, као поверени посао.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 81.

Установе основане до дана почетка примене овог закона дужне су да ускладе своју организацију, рад и опште акте са одредбама овог закона, у року од годину дана од дана почетка примене овог закона.

Члан 82.

До именовања директора, председника и чланова управног, односно надзорног одбора установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе према одредбама овог закона, директор, председник и чланови управног, односно надзорног одбора тих установа, настављају рад према прописима који су важили на дан њиховог именовања, укључујући и правила за случај престанка дужности.

Члан 83.

До утврђивања статуса репрезентативног удружења у култури у складу са одредбама овог закона, поверене послове утврђивања статуса лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе, издавања уверења и вођења евиденције обављаће уметничка удружења утврђена у **члану 3.** став 1. Закона о самосталном обављању уметничке или друге делатности у области културе ("Службени гласник РС", бр. 39/93 и 42/98).

Члан 84.

Удружење у култури у одређеној културној делатности које стекне статус репрезентативног удружења у култури у складу са одредбама овог закона, преузеће предмете, евиденције и архиву од одговарајућег уметничког удружења из **члана 3.** став 1. Закона о самосталном обављању уметничке или друге делатности у области културе ("Службени гласник РС", бр. 39/93 и 42/98) које не стекне статус репрезентативног удружења у култури по одредбама овог закона, у року, у поступку и на начин утврђен прописом из **члана 56.** став 4. овог закона.

Члан 85.

Подзаконски прописи за спровођење овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, изузев Стратегије коју ће Влада донети у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 86.

Даном почетка примене овог закона престају да важе:

- 1) Закон о делатностима од општег интереса у области културе ("Службени гласник РС", број 49/92);
- 2) Закон о самосталном обављању уметничке или друге делатности у области културе ("Службени гласник РС", бр. 39/93 и 42/98).

Члан 87.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењиваће се истеком рока од шест месеци од дана његовог ступања на снагу.